

Poliittiset aloitteet

Sisällys

Poliittiset aloitteet	1
1. Lapin Keskustanuoret: Suomesta energiaomavarainen	2
2. Hämeen Keskustanuoret: Lihantuottajat tarvitsevat tukea	3
3. Lapin Keskustanuoret: Vetytalouteen panostettava	3
4. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Harjoittelupaikkoja nuorille ja nuoret takaisin kotipaikkakunnille	4
5. Keski-Suomen Keskustanuoret: Suomi tarvitsee laaja-alaiset maakunnat	5
6. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Perheille tarjottava yksi lapsivapaa ilta kuukaudessa!	5
7. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Viljelykasvien jalostuksessa voitava käyttää geenitekniikkaa.....	6
8. Helsingin Keskustanuoret: Turvallisia huumeidenkäyttöhuoneita neulanvaihtopisteiden yhteyteen.....	6
9. Helsingin Keskustanuoret: Uutisten käyttämissä videoissa ja kuvissa pitää olla lähde ja aikaleima	7
10. Kainuun Keskustanuoret: Tarvitaan valtakunnallinen nuorten mielenterveysprojekti8	
11. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Vauhtia perustuloon!	8
12. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Taloustaitoja painotettava opetus suunnitelmassa .	9
13. Pirkanmaan keskustanuoret: Keskustanuorten NATO-kanta päivitettävä 2020-luvulle!.....	9
14. Pirkanmaan keskustanuoret: Kuukautissuojien verotus kuntoon!	10
15. Lapin Keskustanuoret: Yle korvattava kaikille suomalaisille tarjottavalla Netflixillä	11
16. Etelä-Savon Keskustanuoret: Verkkoyhteydet kuntoon myös rautateiden varrella	11
17. Kuhmon Keskustanuoret: Hoitajille kokeiluun täyden palkan 80 % työaika	12
18. Etelä-Savon Keskustanuoret: Antibioottivero Suomessa myytävälle lihalle	12
19. Etelä-Savon Keskustanuoret: Energiajuomien myyntikielto alle 18-vuotiaille	13
20. Etelä-Savon Keskustanuoret: Ilotulitteiden ostaminen kiellettävä yksityishenkilöiltä	14
21. Pirkanmaan keskustanuoret: Eläkemaksuja on pienennettävä.....	14
22. Pirkanmaan keskustanuoret: Elintarvikemarkkinoihin puututtava politiikalla	15
23. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Rahapeliautomaatit poistettava julkisista tiloista .	16
24. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kannabiksen käyttö dekriminisoitava	16

25.	Uudenmaan Keskustanuoret: Yritysten mahdollistettava päästöjänsä kompensointi 17	
26.	Kainuun Keskustanuoret: Koulutuspaikoissa on huomioitava maakuntien erityispiirteet	18
27.	Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto	19
28.	Kainuun Keskustanuoret: Yksinasuvien asiat keskiöön!	19
29.	Helsingin Keskustanuoret: Vainotuille opiskelijoille turvaa, tukea ja opiskelupaikka Suomesta Students at Risk -ohjelman kautta	20
30.	Satakunnan Keskustanuoret: Ei varoitusmerkeille!	20
31.	Satakunnan Keskustanuoret: Käyttökelpoiset turvetuotantokoneet huoltovarmuuskeskukselle.....	21
32.	Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Mielenterveystarkastus perinteisen terveystarkastuksen rinnalle.	21
33.	Lapin Keskustanuoret: Polttoaineverotukseen alueellinen porrastus	23
34.	Lapin Keskustanuoret: On tullut aika liittyä Natoon	23
35.	Lapin Keskustanuoret: Biokaasun polttoainevero pois	24
36.	Lapin Keskustanuoret: Polttoaineen bio-osat verottomiksi	24
37.	Lapin Keskustanuoret: Kaasukonversiotukea kasvatettava.....	25
38.	Lapin Keskustanuoret: Sähkövero porrastettava asuinpaikan mukaan.....	26
39.	Lapin Keskustanuoret: Fortumille ydinvoimalupa	26
40.	Lapin Keskustanuoret: Pienydinvoimalat tuotantoon	27
41.	Lapin Keskustanuoret: Uudet 130 ja 110 km/h nopeusrajoitukset Suomeen	27
42.	Lapin Keskustanuoret: Pienvesivoimaloista luovuttava vaelluskalavesistöissä.....	28
43.	Lapin Keskustanuoret: Pääomatulot verovapaiksi 5000 euroon saakka	28
44.	Lapin Keskustanuoret: Jokaiselle syntyvälle suomalaiselle eläkesäästötili.....	29
45.	Lapin Keskustanuoret: Osakesäästötiliä ja sen käsitettä laajennettava	30
46.	Lapin Keskustanuoret: Verottomat osingot julki.....	30
47.	Lapin Keskustanuoret: Voimalaitosten kiinteistöveron maksimikerrointa nostettava 31	

1. Lapin Keskustanuoret: Suomesta energiaomavarainen

Energiaomavaraisuus, on yksi toimivan ja vapaan yhteiskunnan peruskivi. Suomessa on tämän suhteen epäonnistuttu, sillä olemme paljolti ulkoistaneet energian tuotannon. 2019 yksin Venäjältä tuotiin Suomen energiasta noin 60%. Jos maiden välillä puhkeaisi kriisi, olisimme helisemässä. Energiapolitiikka on siis osaltaan myös turvallisuuspolitiikkaa. Suomen on pyrittävä energiaomavaraiseksi nopealla aikataululla. Reaktori teknologian kehittyessä,

voitaisiin Suomeen rakentaa pienydinvoimaloita tuottamaan sähköä. Sähkön tarve tulee lisääntymään voimakkaasti, varsinkin jos liikennettä pyritään sähköistämään.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa energiaomavaraisuutta. Olemme esimerkiksi mukana Energiaitsenäisyys-kansalaisaloitteessa, joka pyrkii eroon epäeettisestä energiatuonnista.

2. Hämeen Keskustanuoret: Lihantuottajat tarvitsevat tukea

Kasvisruokavalion suosio on kasvanut edeltävinä vuosina ja myös tutkijat ennustavat lihankulutuksen pienenemistä. IPCC:n ilmastoraportti nostaa lihantuotannon vähentämisen keskeiseksi ilmastotoimeksi lähitulevaisuudessa. Lihantuotannon väheneminen vaikuttaa suuresti lihantuottajiin ja he tarvitsevat tukea tässä ruoantuotannon murroksessa.

Suomessa esimerkiksi Helsingin tuore päätös luopua liharuoan tarjoamisesta tilaisuuksissaan kertoo yhä kasvavasta paineesta siirtyä julkisissa hankinnoissa kohti kasvisvaihtoehtoja. Samaan aikaan lihalle vaihtoehtoisten proteiiniähteiden kehitys saa globaalisti yhä enemmän rahoitusta. Lihankulutuksen vähentäminen on tehokas tapa pienentää hiilijalanjälkeä, ja tämä tullaan todennäköisesti huomioimaan Suomen vastatessa akuuttiin ilmastokriisiin.

Hämeen Keskustanuoret toteaa, että ihmisten kulutustottumusten siirtyessä kohti uusia, lihaa korvaavia tuotteita, Keskustan on syytä varmistaa, etteivät tuottajat kärsi tästä nopeasti tapahtuvasta muutoksesta. Tilallisia on tuettava vaikeassa muutoksessa ja kotimainen ruoantuotanto on turvattava kaikissa tilanteissa. Muutosta voidaan verrata turvetuottajien kokemaan hätään. Väistämättömän kehityskulun kieltäminen ja tuen puute ajoivat hätään parhaansa tekeviä tuottajia. Näyttää, että historia toistaa itseään. Ajavatko tekemättömät päätökset tuottajat jälleen ongelmiin?

Hämeen Keskustanuorten piiri vaatii, että Keskustanuorten tulee valmistautua ruoantuotannon painopisteen muutokseen ja vaikuttaa emopuolueeseen. Keskustanuorten täytyy vaatia puolueelta konkreettista suunnitelmaa. Lihantuottajat tarvitsevat tukeamme muutoksessa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että on tärkeää varautua tulevaisuuteen konkreettisin suunnitelmin. Tämä koskee myös lihantuotantoa.

3. Lapin Keskustanuoret: Vetytalouteen panostettava

Suomi on yhdessä rintamassa muiden maailman maiden kanssa taistelemassa ilmastonmuutosta vastaan. Ilmastonmuutos on globaali ongelma, jonka ratkaisuun tarvitaan nopeita ja välttämättömiä toimenpiteitä. Kun Suomi pyrkii eroon fossiilisten polttoaineiden käytöstä, tulee panostaa vaihtoehtoisiiin energianlähteisiin liikenteessä ja teollisuudessa.

Suomessa tuotetaan vuodessa noin 120 000 tonnia vetyä. Jos koko määrä tuotettaisiin elektrolyysillä, sähköntarve olisi noin 5 terawattituntia eli noin 8 prosenttia Suomen sähköntuotannosta. Siirtyminen puhtaan vedyn tuotantoon ja vedyn laajamittaisempi hyödyntäminen lisäävät väistämättä sähkön kysyntää.

Vety on tehokas keino vähentää päästöjä, ja vedyn tuotanto voisi olla hyvä työllistäjä. Vetyä voitaisiin käyttää polttoaineena monissa ajoneuvoissa. Vetypolttoaine tekisi esimerkiksi lentoliikenteestä ilmastoneutraalin ja ympäristöystävällisen tavan matkustaa.

Suomeen ollaan rakentamassa useita vetytehtaita ja tätä kehitystä on jouduttava. Suomeen tulee rakentaa kattava vetykaasun jakeluverkosto sisältäen siirtoputket päämarkkinoiden välillä, sekä kuluttajakelu. Vedyn tuotantoa tulee edistää lisäämällä Suomen sähköntuotantoa esimerkiksi edistämällä maa- ja merituulivoimaa, sekä rakentamalla lisädinvoimaa, sekä sähkönsiirtokapasiteettia kasvattamalla.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että vety on hyvä energianlähde, jonka käyttöä Suomessa tulee edistää. Vetytuotannon painopiste on hyvä pitää raskaankaluston polttoaineena sähkömoottorien kehittyessä nopeammin.

4. Etelä-Pohjanmaan Keskustanuoret: Harjoittelupaikkoja nuorille ja nuoret takaisin kotipaikkakunnille

Suomen kunnissa on suurta pulaa osaavasta työvoimasta. Erityisen suuri ongelma on korkeakoulutetun työvoiman saaminen kuntiin. Nuoria osaajia valitettavasti valuu isoihin kaupunkeihin työpaikkojen perässä eikä opiskelujen jälkeen ei palata takaisin kotipaikkakunnalle. Osaavaa työvoimaa tarvitaan myös pienemmilläkin paikkakunnilla. Yksi keino houkutella nuoria pienempiin kuntiin, on tarjota nuorille jo opiskelujen aikana harjoittelupaikkoja sekä opinnäytetyön aiheita. Jotta koko Suomi pysyy jatkossakin elinvoimaisena, annetaan nuorille mahdollisuuksia löytää harjoittelupaikka tai opinnäytetyön aihe yhä useammasta kunnasta.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee tärkeänä sen, että nuorille tarjotaan harjoittelupaikkoja ympäri Suomea, myös pienemmillä paikkakunnilla. Harjoittelupaikat voivat parhaimmillaan edesauttaa nuoria sitoutumaan paikkakunnalle ja edistää koko Suomen elinvoimaisuutta.

5. Keski-Suomen Keskustanuoret: Suomi tarvitsee laaja-alaiset maakunnat

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alussa. Vuoden 2022 alussa aluevaaleissa valitut päättäjät ovat suuren urakan edessä, jotta sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä palo- ja pelastustoimen järjestämistä vastaavien muutoksesta selvitään mahdollisimman sujuvasti.

Hyvinvointialueiden perustaminen luo jo neljännen samalle aluetasolle sijoittuvan organisaation kuntien ja valtion väliin. Maakuntien liitot toimivat kuntayhtyminä alueidensa kehittämistyön vetureina ja eteenpäin työntäjinä sekä maakunnallisen alueidenkäytön strategisena ohjaajana; valtiota aluetasolla edustavat aluehallintovirastot sekä ELY-keskukset (elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukset). Pitkällä tähtäimellä on täysin kestävä tilanne, että samalla aluetasolla toimii näin monia rinnakkaisia organisaatioita.

Kaikilla organisaatioilla on tuki omat vastuunsa. Useiden organisaatioiden toimiessa samalla aluetasolla muodostuu kuitenkin väistämättä myös päällekkäistä hallintoa. Niin taloudellisen kuin toiminnallisen tehokkuuden vuoksi Suomessa tulee pyrkiä tilanteeseen, jossa samalla aluetasolla ei olisi nykyistä määrää osin rinnakkaisia organisaatioita.

Seuraavalla vaalikaudella tuleekin varmistaa, että selvitys- ja lainsäädäntötyö etenee kohti tilannetta, jossa Suomeen muotoituisi laaja-alaiset maakunnat. Näihin laaja-alaisiin maakuntiin voisi siirtyä ainakin hyvinvointialueiden sekä maakuntien liittojen tehtävät, ja ehkä osia ELY-keskusten tehtävistä. Laaja-alaisia maakuntia muodostettaessa on pyrittävä samalla vahvistamaan kansanvaltaisuutta verrattuna nykyisiin organisaatioihin.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa maakuntia, jotka ovat itsehallinnollisia ja joissa yhdistyvät ihmisille tärkeät ja toimivat palvelut. Rahoituksen ja byrokratian näkökulmasta laaja-alaiset maakunnat ovat hyödyllisiä.

6. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Perheille tarjottava yksi lapsivapaa iltakuukaudessa!

Lapsiperheiden arki voi olla uuvuttavaa ja raskasta vanhemmille samalla kun se on elämän parasta aikaa. Varsinais-Suomen Keskustanuoret ovatkin huolissaan lapsiperheiden vanhempien jaksamisesta.

Lapsiperheiden vanhempien parisuhteesta huolehtiminen jää monilla uusilla vanhemmilla valitettavan vähäiseksi. Tutkimukset osoittavat, että pienten lasten tuoret vanhemmat päätyvät kasvavassa määrin eroon. Kehitys on huolestuttava erityisesti lasten näkökulmasta.

Varsinais-Suomen Keskustanuoret ehdottaakin yhden lapsivapaan illan tarjoamista perheille, joissa on alle 5-vuotiaita lapsia. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi tarjoamalla lapsiperheille

valtion kustantamaa palveluseteliä, jolla lapsen tai lapsien hoitamisesta aiheutuneet kulut katettaisiin perheille.

Tutkimukset osoittavat, että kuukausittainenkin lapsiperheiden vanhempien kahdenkeskinen aika vaikuttaa positiivisesti parisuhteisiin. Varsinais-Suomen Keskustanuorten olisikin tärkeää, että perheissä voitaisiin paremmin.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Yhteisen ajan sovittaminen perhe-elämään on pariskunnasta kiinni. Vastuu tällaisen järjestämisessä on oltava pariskunnilla itsellään. Yhteiskunnan ei tule kohdistaa lapsiperheille taloudellista tukea, jolla ei ole kiistatonta vaikutusta kaikkien perheiden hyvinvointiin, ja joka ei kohdistu tasavertaisesti kaikille perhetyypeille.

7. Varsinais-Suomen Keskustanuoret: Viljelykasvien jalostuksessa voitava käyttää geenitekniikkaa

Varsinais-Suomen Keskustanuoret ehdottaa, että viljelykasvien jalostuksessa on voitava jatkossa käyttää geenitekniikan työkaluja. Geenitekniikan sovellusten avulla pystyttäisiin jalostamaan entistä tarkemmin tarpeisiimme vastaavia lajikkeita.

Tällä hetkellä viljelykasveja joudutaan jalostamaan enemmän sattuman varaisemmin keinoin. Mikään tieteellinen pohja ei tue Euroopan unionin (EU) nykyistä linjaa siitä, ettei geenieditointia sallita viljelykasvien jalostamisessa. EU:n ulkopuolella geenieditointia on jo hyödynnetty hyvin kokemuksiin.

Maailman ruokaturvan kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että viljelijät saavat mahdollisimman suuria satoja. Tällä hetkellä ruokaturvaa uhkaavat niin akuutti Ukrainan kriisi kuin ilmastonmuutoskin. Geenitekniikalla kyettäisiin vaikuttamaan tehokkaasti ja tarkasti lajikkeiden satovarmuuteen, säänkestävyyteen, viljan laatuun sekä satotasoon.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret hyväksyy geenimuuntelun osana kehittyvää maataloutta. Lajikkeiden käyttöä tulee kuitenkin tutkia ja kokeilla, sekä yrittää selvittää, onko niillä joitain odottamattomia sivuvaikutuksia esimerkiksi ekosysteemiin. Kaikessa GMO-toiminnassa tuleekin painottaa vastuullisuutta.

8. Helsingin Keskustanuoret: Turvallisia huumeidenkäyttöhuoneita neulanvaihtopisteiden yhteyteen

Huumeiden käyttöhuoneet, joita toisinaan kutsutaan myös valvotuiksi pistotiloiksi, ovat tiloja, joissa huumeita käyttävät voivat käyttää laittomia päihteitä terveydenhuollon työntekijän valvonnassa. Niiden ensisijainen tavoite on vähentää kuolleisuutta ja sairastuvuutta tarjoamalla huumeiden pistokäyttöön turvallisempi ympäristö sekä kouluttamalla käyttöhuoneen asiakkaita turvallisempiin käyttötapoihin. Näin myös käyttäjät saisivat kontaktin sosiaali- ja terveydenhuoltoon, jotta heitä voitaisiin auttaa.

Käyttöhuoneen yhteydessä tulisi olla mukana testausasema, johon käyttäjä voisi tuoda huumausaineensa testiin. Tästä menetelmästä saisi lisääntyneen turvallisuuden lisäksi arvokasta tietoa viranomaisille, kuten sosiaali- ja terveysturvaviranomaisille, sekä poliisille.

Huumeiden käyttöön ei tule suhtautua moralistisesti, vaan pragmaattisesti haittojen minimointi ja inhimillisyys edellä. Aloite vaatii Suomen Keskustanuoria edesauttamaan lainsäädäntöä, joka mahdollistaa turvallisten käyttöhuoneiden perustamisen. Kuntatasolla löytyy halukkuutta alkaa toteuttaa hankkeita. Tilat tulisi perustaa nykyisten neulanvaihtopisteiden yhteyteen, jotta saavutetaan synergiaetuja. Helsingin Keskustanuoret pohtivat olevan varmaa, ettei kukaan aloittaisi huumeiden käyttöä vain sen takia, että turvallisia käyttöhuoneita on olemassa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kokee, että yksikin käyttöhuoneessa pelastettu henki on tärkeä. Käyttöhuoneet ehkäisevät myös muita alueen lieveilmiöitä. Käyttöhuoneilla voisi olla suuri ympäristöhygieeninen ja katuturvallisuutta parantava vaikutus. Käyttöhuoneet voivat vähentää veriteitse tarttuvia tauteja ja yliannostustapausten määrää.

9. Helsingin Keskustanuoret: Uutisten käyttämissä videoissa ja kuvissa pitää olla lähde ja aikaleima

Helsingin Keskustanuoret vaativat pätevän journalismin ja medialukutaidon vahvistamiseksi lähteet, sekä aikaleimat kuviin ja videoihin. Vapaan kansan median pitää olla pätevä ja esimerkillinen edelläkävijä.

Helsingin Keskustanuoret näkevät, että laadukasta työtä voi aina parantaa entisestään ja tästä syystä Helsingin Keskustanuoret ehdottavat kaikkiin uutisiin huolellista lähteiden ja aikaleimojen merkkäamista. Aloite vaatii Suomen Keskustanuoria edistämään asiaa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että kuviin ja videoihin merkityt lähteet ja aikaleimat auttavat näkemään, onko kuvamateriaali todella ajankohtaista ja kyseistä uutista koskevaa. Varsinkin erilaisista kriiseistä uutisoidessa on tärkeä tietää, liittyvätkö uutisessa olevat kuvat ja videot kyseisiin tapahtumiin. Lähteiden ja aikaleimojen merkitsemisen avulla uutisten lukija tai katsoja voi tarkistaa kuvien ja videoiden aitouden.

10. Kainuun Keskustanuoret: Tarvitaan valtakunnallinen nuorten mielenterveysprojekti

Kainuun Keskustanuoret on huolissaan tikittävästä mielenterveyspommista. Nuorten mielenterveysasiat ovat olleet jo vuosia liian vähäisellä huomiolla. Koronapandemia ja Venäjä-Ukraina -sota ovat lisänneet viime aikoina ongelmia entisestään.

Mielenterveysongelmista on tulossa kovaa vauhtia mittaamattoman kallis haaste Suomelle, niin inhimillisesti kuin taloudelliselta hintalapultaankin. Mielenterveyskriisiin olisi pitänyt puuttua jo vuosia sitten huomattavasti voimakkaammin, ja nyt on viimeinen hetki.

Kainuun Keskustanuoret vaatii nuorten mielenterveysasioihin paneutumista pikaisesti ja tehokkaasti. Kainuun Keskustanuoret esittää valtakunnallista nuorten mielenterveysprojektiä käynnistettäväksi välittömästi. Projektiin voisi ottaa oppia esimerkiksi vuosien 1972-1997 aikana toteutetusta Pohjois-Karjala-projektista.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten mielestä mielenterveys ei voi odottaa. Keskustanuoret vaativat välittömästi käynnistettävää nuorten mielenterveysprojektiä, ehkäisemään yhtä aikamme suurimmista uhista. Valtiomme säästäisi valtavasti resursseja puuttamalla ennaltaehkäisevästi mielenterveyden ongelmiin.

11. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Vauhtia perustuloon!

Perustulon käyttöönotto on jäänyt polkemaan Suomessa paikoilleen. Viime hallituskaudella tehty perustulokokeilu oli lyhykestoinen ja kapeaan kansanjoukkoon kohdistettu. Keskustanuoret ovat esittäneet omaa perustulomalliaan puolueelle, ja puoluekokous on ottanut perustuloon myönteisen kannan. Keskusta ei ole kuitenkaan hallituksessa ollessaan edistänyt riittävän nopeasti perustulomallin käyttöönottoa tai kokeilujen laajentamista.

Korona-ajan ja nyt viimeisimmäksi Euroopassa syttyneen sodan seurauksesta epävarmuus omasta toimeentulosta ja tulojen riittävydestä on iskenyt laajasti kansakuntaan, etenkin heikko-osaisiin. Sen vuoksi Pohjois-Savon Keskustanuoret vaativat, että keskustanuorten negatiiviseen tuloveroon pohjautuva perustulomalli otetaan mahdollisimman laajaan ja vähintään vuoden kestäväan kokeiluun vuoden 2023 alusta osana hallituksen aiempaa puoliväliriihen päätöstä. Lisäksi Pohjois-Savon Keskustanuoret ehdottavat, että negatiivisen tuloveroon perustuvan perustulomallin pysyvälle käyttöönotolle Suomessa asetetaan realistinen tavoitevuosi.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee perustulokokeilun vuoden 2023 alusta kannatettavana ja tärkeänä askeleena kohti lopullista perustuloon siirtymistä. Sipilän hallituksen viime vaalikaudella tekemä kokeilu oli puutteellinen, kyseisen kokeilun kattaessa vain työttömät. Uuden kokeilun tulisi olla laajempi, kattaen myös muita ryhmiä kuten opiskelijat. Tavoitevuoden asettaminen

perustulolle tulee tehdä kokeilun loppuvaiheessa, jotta kokeilun aikana esiin tulevat mahdolliset puutteet saadaan korjattua.

12. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Taloustaitoja painotettava opetussuunnitelmassa

Taloustaidot ovat yksi tärkeimmistä arkielämän osaamisalueista jokaiselle suomalaiselle, mutta niiden opettaminen kouluissa on jäänyt retuperälle. Talouden tiedotustoimiston selvityksen mukaan 90 prosenttia nuorista haluaisi koulun opettavan heille taloustaitoja, mutta vain 20 prosenttia pitää koulun tarjoamia valmiuksia riittävinä. Ero toiveiden ja toteutuneen välillä on suuri.

Viime vuonna jo yli puoli miljoonaa suomalaista oli ulosotossa. Monet ovat ajautuneet ongelmiin pikavippien, luottokorttien ja nettioستosten vuoksi, koska he eivät ymmärrä esimerkiksi korkojen ja koronkorkojen laskutapaa. Nuo 500 000 ihmistä ovat vaarassa jäädä ilman arkipäiväisiä palveluita, kuten kännykkäliittymää, pankkikorttia ja asuntolainaa. Puutteelliset taloustaidot ovat vakava yhteiskunnallinen ongelma.

Siksi Pohjois-Savon Keskustanuoret esittävät, että taloustaitoja ja oman talouden hallintaa painotetaan opetussuunnitelmassa nykyistä enemmän. Tällä hetkellä talousasioiden opetus on liian riippuvaista yksittäisistä opettajista, joten talouden perusteet jäävät usein hataralle pohjalle.

Koulun pitää antaa jokaiselle oppilaalle riittävät eväät elämän- ja taloudenhallintaan. Koulun täytyy tarjota oppilailleen perustaidot, joilla he pärjäävät yhteiskunnassa ja osaavat välttää turhan velkakierteen ja sen myötä uhkaavan syrjäytymisen.

Taloukasvatuksen roolia tulee lisätä kaikilla kouluasteilla ja pyrkiä samalla muuttamaan ilmapiiriä myönteisemmäksi talousasioille. Panostus lasten ja nuorten taloustaitoihin on sijoitus hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuteen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että talousosaamisen merkitys koulutuksessa on erittäin tärkeää ja siksi talousosaamiseen tulee panostaa. Keskustanuorten linjan mukaan oppilaitosten merkitys talousosaamiseen liittyvän tiedon ja asennekasvatuksen välittäjänä on ensiarvoinen. Taloustaitoja tulee opettaa aina peruskoulusta korkeakouluun.

13. Pirkanmaan keskustanuoret: Keskustanuorten NATO-kanta päivitettävä 2020-luvulle!

Pirkanmaan keskustanuoret vaatii, että Keskustanuoret käy keskustelua kannastaan puolustusliitto NATO:on liittyen ja päivittää sitä vastaamaan paremmin nykytilannetta. Tällä

hetkellä Keskustanuorten NATO-kanta on kielteinen, eivätkä sen perustelut vastaa nykyistä ulkoja turvallisuuspoliittista tilannetta.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa Suomen liittymistä Natoon ja sitoutuu käymään keskustelua kannastaan Nato-jäsenyyteen.

Nato luo turvaa Suomelle ja asemoi Suomen osaksi länttä, johon se on kuulunut jo pitkään Euroopan Unionin kautta. Viimeaikainen tapahtumakulku Ukrainassa on osoittanut, että emme voi luottaa Venäjän sanaan tai rauhanomaisuuteen. Siksi on tärkeää, että Suomi on Natossa osana demokraattista länttä ja vapaata maailmaa.

Nato ei ole ongelmaton, mutta se on huonoista vaihtoehtoista paras. Suomen maantieteellinen asema on haastava, ja tärkein tavoitteemme on säilyttää rauha Suomessa. Suomen tulee jatkossakin tukea länsimaisen demokratian ja ihmisoikeuksien kehittymistä esimerkiksi Turkissa. Keskustanuoret ei näe Nato-jäsenyyden estävän tätä.

14. Pirkanmaan keskustanuoret: Kuukautissuojien verotus kuntoon!

Kuukautis- ja inkontinenssisuojat ovat välttämättömyys menstruoiville ihmisille. Ne mahdollistavat muun muassa koulutuksen, työskentelyn ja ovat merkittävä mahdollisuus tasa-arvolle. Ainoa ongelma liittyy niiden hintaan. Kuukautissuojien hankinnasta kertyy elämän aikana merkittäviä sukupuolittuneita kustannuksia. Menstruoiva ihminen voi käyttää elämänsä aikana jopa 12 000 - 18 000 suojaa ja rahaa tähän voi kulua elämän aikana jopa useita tuhansia euroja. Myös erilaiset elämäntilanteet, kuten lasten saanti tai vanhuus vaikuttavat suojien kulutusmääriin. Kuukautissuojien arvonlisävero on Suomessa tällä hetkellä normaali 24 %. Nämä tuotteet ovat kuitenkin verrattavissa esimerkiksi apteekeissa myytäviin terveystuotteisiin, joiden arvonlisävero on 10%.

Kuukautis- ja inkontinenssisuojien arvonlisävero tulee alentaa terveystuotteiden tasolle kymmeneen prosenttiin. Muutos helpottaa esimerkiksi tuotteiden hankintaa, sekä keventää sukupuolittunutta kulurasitusta.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa maksuttomia menkkoja. Keskustanuoret näkee, että jokaisen menstruoivan ihmisen tulisi olla mahdollista hankkia kuukautissuojia. Keskustanuoret tunnistaa ongelmallisuuden kuukautissuojien korkeassa verotuksessa ja kuukautisten epätasa-arvoisessa luonteessa. Yhteiskunnan tulee tasoittaa kuukautisten aiheuttamaa taloudellista taakkaa. On tärkeää myös kiinnittää huomiota kuukautissuojien ympäristöystävällisyyteen.

15. Lapin Keskustanuoret: Yle korvattava kaikille suomalaisille tarjottavalla Netflixillä

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Ylen valtiolta saama vuosittainen rahoitus nousee yli 610 miljoonaan euroon vuonna 2026. Yle-veron tuotto on kuitenkin jo tänä vuonna Ylen määrärahoja pienempi. Alijäämä on vuosina 2022–2026 yhteensä vajaat 36 miljoonaa euroa.

Netflixin premium-tilaus kaikille Suomen kotitalouksille maksaisi nykyhinnaston mukaan noin 520 miljoonaa euroa vuodessa. Mikäli tällainen tilaus tehtäisiin, olisi mahdollista saada sopimus paljon tätä tasoa halvemmalla. Näin taattaisiin jokaiselle suomalaiselle oikeus nähdä brittiläisiä saippuasarjoja maksutta, lisäämättä suomalaisten verorasitusta. Koska kimppatilaus laskisi kotitalouskohtaista kustannusta huomattavasti, sen todennäköisistä säästöistä säästyvällä rahalla voitaisiin hoitaa Ylen laadukas uutistuotanto, ja Yle-veron määrä silti laskisi nykytasosta.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että Yle tuottaa pääosin tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia sisältöjä, eikä siksi ole järkevää kustantaa yhdysvaltalaisen yhtiön Netflixin premium-tilausta Ylen korvaavana palveluna Suomen kotitalouksille. Ylellä on erittäin suuri merkitys luotettavassa uutisoinnissa sekä tiedonvälityksessä suomalaisessa yhteiskunnassa. Luotettavan tiedon ja uutisoinnin merkitys kasvaa poikkeusoloissa, kuten kriiseissä ja onnettomuuksissa.

Keskustanuorten liittohallitus toteaa, että Yle-veron tuottojen ja Ylen määrärahojen suhdetta tulee tarkastella jatkossa aiempaa tarkemmin. Lisäksi Ylen tuottamaa sisältöä tulisi jatkossa kehittää nykyistä tarkoituksenmukaisemmaksi, mutta Ylen palveluiden korvaaminen ulkomaalaisella suoratoistopalvelulla ei ole ratkaisu tähän.

16. Etelä-Savon Keskustanuoret: Verkkoyhteydet kuntoon myös rautateiden varrella

Monipaikkainen elämä sisältää usein paljon matkustamista. Rautateitä pitkin kulkeminen on ekologinen tapa liikkua paikasta toiseen. Jokainen junalla liikkuja on kuitenkin varmasti huomannut haasteet, jotka liittyvät työskentelyyn junassa.

Matkustamiseen saattaa mennä aikaa jopa useita tunteja viikossa. Sen ajan haluaisi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti, esimerkiksi opiskellen tai työskennellen. Heikot verkkoyhteydet eivät kuitenkaan tätä mahdollista. Suomi on lähes mallimaa verkkoyhteyksien osalta ja yhteydet toimivat hyvin ympäri Suomea. Raiteilla yhteys ei kuitenkaan toimi luotettavasti.

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että tietoliikenneyhteyksiin tehdään parannuksia ympäri Suomen siten, että verkkoyhteydet toimivat luotettavasti myös rautateillä.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa junassa työskentelyn moninaiset haasteet esimerkiksi verkkoyhteyksien toimintavarmuudessa sekä tietoturvallisuudessa ja kannattaa verkkoyhteyksien kehittämistä myös rautateiden varrella.

17. Kuhmon Keskustanuoret: Hoitajille kokeiluun täyden palkan 80 % työaika

Kuhmon Keskustanuoret on valtavan huolissaan sairaan- ja lähihoitajien jaksamisesta liian suuren työmäärän ja siihen nähden liian pienen palkan välillä. Siksi uusien toimenpiteiden kokeileminen on tärkeää – ennen kuin koko terveydenhuolto romahtaa.

Kuhmon Keskustanuoret uskoo, että työajan vähennyksellä kasvava tuntipalkka lisäisi työhyvinvointia, ja sitä kautta halua jatkaa työssä. Lisäksi perustyöajan vähentäminen voisi auttaa töiden järjestelyssä niin, että vapaa-aikaa jäisi, ja olisi varaa pitää. Kasvanut vapaa parantaisi jaksamista ja mahdollistaisi halukkaille myös keikkatyön oheen ottamista paremmin kuin nykyinen systeemi.

Hyvinvoiva hoitaja pystyy tekemään työnsä niin hyvällä tasolla kuin ammattilaisena haluaa, mikä on tärkeä tavoite. Toimen mahdollisesti kasvattamat kustannukset tulisivat varmasti yhteiskunnan hyötykäyttöön ja parhaimmillaan laskisivat koko hoitoalan kustannuksia vähemmän käytettyjen sairaspotilaiden ja sosiaaliturvan muodossa. Onnistuessaan toimenpide lisäisi tarjolla olevien työvuorojen määrää, keventäen nykyisten työntekijöiden kuormaa ja ollen näin pitkäaikaisempi ratkaisu.

Asia kuitenkin vaatii kokeilemista. Paljon puhuttu neljän päivän työviikko taipuisi tässä kontekstissa täyteen palkkaan ja 80 % työaikaan. Kuhmon Keskustanuoret haluaa, että tällaista kokeilua edistetään mahdollisimman pian sellaisilla hyvinvointialueilla, joissa työntekijöiden vaihtuvuus on työn kuorman vuoksi ollut erityisen suurta aikaisempien soteratkaisujen aikana. Tukala tilanne vaatii uusia ideoita ja hoitajien tilannetta voi helpottaa sekä palkalla että ajalla – vaatii uskallusta kokeilla myös ajan keventämistä.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Hoitajien palkkauksen korottamista on harkittava, mutta työajan alentaminen 80%:iin ei ratkaise hoitoalan ongelmia, vaan pahimmassa tilanteessa vaikeuttaa niitä. Ongelmana on hoitajien riittämätön määrä, jota ei ratkaista työajan alentamisella, vaan hoitoalan työvoimaa lisäämällä.

18. Etelä-Savon Keskustanuoret: Antibioottivero Suomessa myytävälle lihalle

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että Suomeen on saatava antibioottivero. Antibioottivero koskisi kaikkea Suomessa myytävää lihaa ja lihajalosteita, jonka tuotannossa on käytetty antibiootteja.

Suomessa käytetään todella vähän tuotantoeläinten antibiootteja verrattuna muihin Euroopan Unionin jäsenmaihin. Näin ollen olisi oikeudenmukaista, että tämä huomioitaisiin verotuksen keinoin kaikissa niissä lihatuotteissa, joissa antibiootteja on käytetty.

Antibioottiresistenssin hillitsemiseksi, antibioottejen käyttämistä on globaalisti saatava hallitummaksi.

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että Suomen Keskustanuoret edistää antibioottiveroa Suomessa myytävälle lihalle.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että aloitteen mukainen antibioottivero on monimutkainen, byrokraattinen kokonaisuus, mutta on valmis edistämään antibioottiveron käyttöönottoa. Keskustanuoret tiedostavat, että antibioottien käyttö on jossain tapauksissa välttämätöntä, pienissä määrin, lääkinnällisissä tarkoituksissa.

19. Etelä-Savon Keskustanuoret: Energiajuomien myyntikielto alle 18-vuotiaille

Energiajuomat ovat tutkitusti haitallisia erityisesti lapsille ja nuorille, sillä he reagoivat voimakkaammin kofeiiniin. Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran mukaan alle 18-vuotiaiden ei tulisi saada kuin maksimissaan 50 milligrammaa kofeiinia päivässä, mikä vastaa puolta tölkkiä energiajuomaa.

Energiajuomia kulutetaan Euroopan elintarviketurvallisuusviraston EFSA:n selvityksen mukaan muun muassa energiansaannin sekä tarpeen pysyä hereillä vuoksi. Energianpuutteen ja väsymyksen taustalla on hyvin todennäköisesti muita tekijöitä tai ongelmia, jotka jäävät selvittämättä energiajuomien käytön viedessä huomion sen syistä.

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii, että energiajuomia ei saisi jatkossa myydä alle 18-vuotiaille. Kofeiini ei ole ravintoaine, jonka saatavuus virkistävän energiajuoman muodossa olisi välttämätöntä lapsen tai nuoren kehitykselle. Koska potentiaaliset haitat ovat juoman hyötyjä suuremmat, edistäisi myyntikielto lasten ja nuorten hyvinvointia. Selkeä kieltö selkeyttäisi tällä hetkellä voimassa olevia vaihtelevia käytäntöjä.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että yhteiskuntaa täytyy rakentaa luottamukselle ja ihmisten vapauteen pohjaten. Myyntikiellot ja muut erilaiset kiellot eivät rakenna luottamukseen perustuvaa yhteiskuntaa, jossa ihmisen omaan ajatteluun luotetaan. Sivistetään ihmisiä kieltojen sijasta.

20. Etelä-Savon Keskustanuoret: Ilotulitteiden ostaminen kiellettävä yksityishenkilöiltä

Etelä-Savon Keskustanuoret vaatii ilotulitelainsäädännön uudistamista siten, että yksityishenkilöt eivät voisi jatkossa enää ostaa ilotulitteita.

Ilotulitteet aiheuttavat aiemmista lainsäädäntöuudistuksista huolimatta edelleen haittaa sekä ympäristölle että yksilön terveydelle ja turvallisuuden tunteelle. Ihmisten lisäksi ilotulitteista voivat kärsiä myös eläimet.

Etelä-Savon Keskustanuoret ymmärtää ilotulitteiden tuottavan iloa, mutta näkee yksityishenkilöiden ostamista ja käyttämistä ilotulitteista olevan enemmän haittaa kuin hyötyä.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että ilotulitteiden täyskielto yksityiselle kuluttajalle ei ole kannatettavaa. Vastaavaa ilotulitteiden täyskieltoa yksityisille henkilöille on kokeiltu aiemmin Irlannissa huonolla menestyksellä. Kielto on luonut laajan pimeän markkinan ilotulitteille. EU:n sisällä tavara liikkuu maasta toiseen helposti. Vahingot ja häiriöt eivät ole vähentyneet ja verotulot valuvat muualle. Muualta tuoduissa tuotteissa ei ole asiallisia turvaohjeita paikallisella kielellä. Tämä lisää ongelmia. Pimeä myyjä ei myöskään välttämättä kysy ostajalta henkilöllisyystodistusta, jonka takia iso osa vahingoista on sattunut alle 18-vuotiaille.

Esimerkiksi Itä-Euroopan maissa kuluttajille myytävien tuotteiden valvonta on heikompaa kuin Suomessa. Tämä aiheuttaa sen, että pimeästi myyntiin päätyvät ilotulitteet ovat vaarallisempia ja aiheuttavat enemmän vahinkoja.

Keskustanuoret näkee, että on järkevämpää luoda maakohtaista sääntelyä turvallisempien tuotteiden suosimiseksi ja häiriöiden vähentämiseksi. Yhtenä toimenpiteenä voisi kieltää eniten vahinkoja aiheuttavia tuotteita. Jo aiemmin annetuilla tuotemääräysten tiukennuksilla vuosikymmenen alussa saavutettiin merkittäviä parannuksia ilotulitteiden turvallisuuteen.

Ilotulitteiden aiheuttavia häiriöitä voidaan vähentää rajaamalla alueita, joilla ilotulitteita saa ampua. Lisäksi turvallisuutta tulee lisätä kiinnittämällä huomiota tiedotukseen ja valistukseen.

Keskustanuoret vaatii, että vaarallisimmat ja eniten vahinkoja aiheuttavat ilotulitteet tulee kieltää, erityisen häiriöherkät alueet tulee rajata ilotulittamisen ulkopuolelle ja panostetaan ilotulitteiden turvallisesta käytöstä tiedottamiseen.

21. Pirkanmaan keskustanuoret: Eläkemaksuja on pienennettävä

Eliniän pidentyminen ja väestörakenteen vanheneminen asettavat paineita eläkemaksujen korottamiselle, joiden osuus palkasta jo nykyään on suuri, keskimäärin 24 prosenttia. Jatkuvat korotukset kasvattavat suomalaisten kokonaisveroastetta ja heikentävät suomalaisen liiketoiminnan kilpailukykyä maailmantaloudessa. Eläkejärjestelmän tasapainottamiseksi

täytyy ottaa käyttöön muitakin mekanismeja kuin eläkeiän nostaminen. Eläkejärjestelmässä on jo eliniän ja työurien pidentymistä seuraava säätely, joten oikeudenmukaista olisi, että tulevia sukupolvia ei rasiteta kasvavilla eläkemaksuilla niiden lisäksi. Suomen talouden ja väestörakenteen vahvistamiseksi ei olisi pahitteeksi parantaa kotitalouksien säästämistä pitkäällä aikavälillä. Keskusta tunnustaa tarpeen pienentää eläkemaksuja lähitulevaisuudessa.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuorten tavoitteena on saavuttaa oikeudenmukainen ja kestävä eläkejärjestelmä, joka joustaa väestörakenteen muutosten myötä. Eläkejärjestelmän on taattava jokaiselle ihmiselle mahdollisuus turvattuun ja hyvään vanhuuteen nyt ja tulevaisuudessa. Toisaalta veronmaksajille ei saa kohdistua kohtuutonta verotaakkaa, vaan talouden tasapainosta ja maksuvalmiudesta tulee huolehtia. Eläkekatto taas muuttaisi eläkejärjestelmää parempaan ja oikeudenmukaisempaan suuntaan. Eläkekaton mahdollinen käyttöönotto tulisivatkin selvittää.

22. Pirkanmaan keskustanuoret: Elintarvikemarkkinoihin puututtava politiikalla

Nykyinen suomalainen elintarvikemarkkina ei toimi. Pienet yrittäjät eli maataloustuottajat ovat puun ja kuoren välissä, sillä he myyvät tuotteensa isoille toimijoille ja ostavat tuotantopanokset isoilta toimijoilta. Tällöin heillä ei ole valtaa määrittellä hintaa, ja kannattavuus on miinuksella. Ruuan tuotannon turvaamiseksi tuottajien kannattavuutta pitää parantaa poliittisilla toimilla puuttamalla elintarvikemarkkinoihin. Samalla pitää hyväksyä se asia, että ruuan hinta nousee.

Vähittäiskaupalle ja elintarviketeollisuudelle pitää esimerkiksi luoda maksimikateprosentti, jota enempää ne eivät saa tehdä voittoa elintarvikkeista. Samaan aikaa pitää luoda tuotantohintaindeksi, joka tulee olla tuottajalle maksettava minimihinta. Tällöin tuottaja saa varmasti riittävän hinnan tuotteestaan ja välikäsien katteita rajataan

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa aloitteen perusajatusta, mutta eivät suoraan aloitteessa mainittuja keinoja. Keskustanuoret tunnistaa kotimaisen ruoantuotannon ja tuottajien kriisin ja tahtoo ryhtyä toimiin laajamittaisesti tuotannon turvaamiseksi ja paremman toimintaympäristön rakentamiseksi. Myös markkinoihin ulottuvilla toimenpiteillä on paikkansa huoltovarmuuden ja kotimaisen, puhtaan tuotannon turvaamiseksi. Tässä työssä kilpailu- ja kuluttajavirastolla on selkeä peiliin katsomisen paikka. Elintarvikemarkkinoille syntyneen duopolin rakentumiseen ei ole kiinnitetty riittävää huomiota ja markkinajohtajien valta-asemaan ja sen käyttöön puuttumisessa on oltu toistaiseksi hampaattomia. Keskustanuoret kokee, että laaja-alaisempi ja aidosti kilpailtu elintarvikemarkkina olisi merkittävä askel kohti terveempää markkinaympäristöä.

23. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Rahapeliautomaatit poistettava julkisista tiloista

Rahapelipolitiikan tavoitteena on haittojen vähentäminen – ei tuottojen maksimointi. Veikkauksen harjoittama aggressiivinen markkinointi, peliautomaattien sijoittaminen heikompiosaisille asuinalueille ja kahden tuhannen euron tappioraja eivät ole toimia, joilla vähennetään haittoja – ne ovat toimia, joilla maksimoidaan tuottoja.

Pelihaittojen ehkäisemisen kannalta keskeistä on pelikoneiden määrä, kuinka monessa paikassa niitä on mahdollista pelata ja millaisille asuinalueille niitä on sijoitettu. Nyt pelikoneilta ei voi arjessa välttyä. Luomme rahapelikulutturia, jossa rahojen häviäminen pelikoneisiin kuuluu normaaliin kaupassa käyntiin, joka maksaa suomalaisille miljardeja euroja vuodessa.

Enemmistö riippuvuutta aiheuttavista rahapelikoneista on sijoitettu sosiaalisesti ja taloudellisesti haavoittuvaisimmille alueille. Pelikoneiden siirtäminen niille kuuluville paikoille olisi aitoa pelihaittojen vähentämistä. On myös hyvä muistaa, että tutkimusten mukaan rahapelikoneilla pelaaminen on kiistatta eniten pelihaittoja aiheuttava pelimuoto.

Suomalainen voittaa aina – Veikkaus on rakentanut jo vuosikymmeniä epätervettä rahapelikulutturia. Suomalaisen on aika vihdoin voittaa ja siksi Pohjois-Savon Keskustanuoret vaativat, että rahapelikoneet tulee poistaa julkisista tiloista ja siirtää niille tarkoitettuihin tiloihin – kasinoihin ja pelisaleihin.

Keskustanuoret näkee, että jokaisen menstruoivan ihmisen tulisi olla mahdollista hankkia kuukautissuojia. Keskustanuoret tunnistaa ongelmallisuuden kuukautissuojien korkeassa verotuksessa ja kuukautisten epätasa-arvoisessa luonteessa. Yhteiskunnan tulee tasoittaa kuukautisten aiheuttamaa taloudellista taakkaa. On tärkeää myös kiinnittää huomiota kuukautissuojien ympäristöystävällisyyteen.

Keskustanuoret näkee, että jokaisen menstruoivan ihmisen tulisi olla mahdollista hankkia kuukautissuojia. Keskustanuoret tunnistaa ongelmallisuuden kuukautissuojien korkeassa verotuksessa ja kuukautisten epätasa-arvoisessa luonteessa. Yhteiskunnan tulee tasoittaa kuukautisten aiheuttamaa taloudellista taakkaa. On tärkeää myös kiinnittää huomiota kuukautissuojien ympäristöystävällisyyteen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Rahapeliautomaatit on poistettava kaupoista, ravitsemusliikkeistä sekä kioskeista. Automaatit on sijoitettava erillisiin valvottuihin pelisaleihin, jolloin riski niiden herätepelaamiselle vähenee.

24. Pohjois-Savon Keskustanuoret: Kannabiksen käyttö dekriminisoitava

Täydellinen kieltolaki ei ole toimiva päihdepolitiikan työkalu haittojen vähentämiseen. Se itseasiassa lisää sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Kieltolaista huolimatta, joka neljäs 15–69-vuotias suomalainen on kokeillut kannabista. Se on Suomen käytetyin laiton päihde. Tällä hetkellä lasten ja nuorten on helpompi saada kannabista kuin alkoholia.

Pelko käyttörikosmerkinnästä on erittäin haitallinen kannabiksen liittyvien päihdehaittojen vähentämisen kannalta, kun apua tarvitseva ei uskalla myöntää ongelmakäyttöä rikolliseksi leimaantumisen pelossa. Käyttörikosmerkintä haittaa myös huomattavasti nuorten tulevaisuutta ja aiheuttaa syrjäytymistä, koska se vaikeuttaa esimerkiksi kouluttautumista ja työllistymistä. Meidän tulee ihmisyysaatteen edelläkävijöinä madaltaa päihteiden käyttäjien kynnystä hakeutua avun piiriin ja saada tarvitsemaansa tukea ilman stigmatisoitumista ja elämää haittaavia rikosmerkintöjä.

Kannabiksen käytön rangaistavuuden poistamisella voidaan tehokkaasti vähentää edellä mainittuja kieltolaista johtuvia sosiaalisia haittavaikutuksia. Nykyinen rangaistuspainotteinen kieltolaki on lisännyt päihdehaittoja ja syrjäyttänyt ihmisiä.

Kieltolaista huolimatta kannabista käytetään joka tapauksessa. Siksi Pohjois-Savon Keskustanuoret ehdottavat, että kieltolain sijaan harjoitamme turvallisempaa päihdepolitiikkaa poistamalla kannabiksen käytön rangaistavuuden. Kannabiksen myynti ja suurempien määrien hallussapito tulee edelleen säilyttää rangaistavana ja laittomana.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo että kannabikseen on suhtauduttava mieluummin sosiaalipolitiikan, kuin rangaistuspolitiikan kautta, sillä myös Terveystieteiden tutkimuskeskus THL suosittelee kannabiksen dekriminialisointia Suomessa. Vähentääksemme kannabiksen käytöstä tulevia ongelmia yksilölle, pienten määrien hallussapito ja kasvatusta tulisi Suomessa sallia. Dekriminalisoinnin lisäksi lääkekannabiksen laajempi ammattimainen kasvatusta ja myynti Suomessa on sallittava verotulojen lisäämiseksi.

25. Uudenmaan Keskustanuoret: Yritysten mahdollistettava päästöjensä kompensointi

Päästöjen kompensoinnilla tarkoitetaan sitä, että kumotaan aiheutettu ilmastohaitta vähentämällä tai sitomalla omia päästöjä vastaava määrä jossain toisaalla.

Yleensä tämä tarkoittaa päästöyksikköjen ostamista ja mitätöimistä jonkun palveluntarjoajan kautta. Päästöyksiköitä tuottavat kehittyvissä maissa projektit, joissa esimerkiksi rakennetaan uusiutuvaa energiaa, suojellaan metsiä hävittämislta, metsitetään uusia alueita, vaihdetaan energiatehokkaampiin liesiin tai kerätään talteen kaatopaikoilta vapautuvaa metaania. Projektit sertifioidaan kolmannen osapuolen tekemillä tarkastuksilla jotain standardia vasten, ja tuotetut päästövähennykset lasketaan standardin määrittämällä menetelmällä. Kun päästövähennys on tuotettu ja tarkastettu, myönnettyt päästöyksiköt numeroidaan ja lisätään rekisteriin, jossa niiden omistuksesta pidetään kirjaa. Kun yksikkö myydään kompensointiin, se mitätöidään rekisterissä.

Uudenmaan Keskustanuoret vaativat, että Keskustanuorten tulisi alkaa edistämään lakia, joka velvoittaisi kaikki yritykset mahdollistamaan asiakkaalle vapaaehtoisen hiilijalanjälkkikompensoinnin. Jokaiselle tuotteelle ja palvelulle on mahdollista laskea

hiilijalanjälki ja sen kompensoinnille hinta. Asiakas voisi siis halutessaan maksaa tuotteen tai palvelun kompensoinnista. Yrityksen tulisi solmia sopimus päästökompensaatiosopimus. Kompensaatiota toteuttaa voittoa tavoittelematon säätiö tai voittoa tavoitteleva liikeyritys esimerkiksi puita istuttamalla, metsää ostamalla, lisäämällä energiatehokkuutta tai muulla parhaaksi katsomallaan tavalla.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret tunnistaa yritysten ja kuluttamisen merkittävän roolin osana ilmastokriisiä ja luontokatoa. Näemme kuitenkin, että yrityksiltä tulee etupäässä vaatia rehellistä tavoitteisiin sitoutumista ja konkreettisia toimenpiteitä omien päästöjen madaltamiseen nk. vippaskonstien sijaan. Tämän lisäksi tahdomme korostaa juuri yritysten itsensä vastuuta päästöjen vähentäjänä. Päästökompensaation idea on kaunis, mutta pelkona on, että vastuu ympäristötoimista siirtyy mekanismin avulla yritykseltä itseltään ostopäätöstä tekevälle kuluttajalle. Tämän lisäksi päästökompensaatiojärjestelmä voi toimia viherpesun muodossa ja hämärtää kuvaa yritysten aidoista vaikutuksista ympäristölle ja vaikeuttaa yritysten vastuullisuuden vertaamista keskenään.

26. Kainuun Keskustanuoret: Koulutuspaikoissa on huomioitava maakuntien erityispiirteet

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että alueille suunnatuissa koulutuspaikoissa otettaisiin huomioon myös alueelliset erityispiirteet. Maakuntien erityispiirteet tuovat raamit rakentaa kestäväää sivistystä. Alueelliset erityispiirteet huomioon ottavat opinnot houkuttelevat maakuntaan niin opiskelemaan kuin työelämän piiriinkin.

On kestämatöntä, että tulevaisuuden osaajat kaikkoavat maakunnasta juuri ennen työllistymismahdollisuuksia. Alueellinen saavutettavuus vaikuttaa nuorten koulutusvalintoihin ja jopa tutkinnon suorittamistodennäköisyyteen. Tietyillä aloilla, ja alueilla on havaittavissa myös valtavaa tarvetta osaajista.

Erityispiirteissä pitää ottaa huomioon esimerkiksi maakuntien metsä- tai kaivannaisteollisuuden mahdollisuudet, joiden perusteella tulisi sijoittaa sopivia koulutusmahdollisuuksia alueille. Osaajat ja työpaikat kohdentuisivat toivotunlaisesti, kun erilaisten alojen koulutus- ja työpaikat olisivat saavutettavissa lähialueilla.

Maakuntien erityispiirteiden huomiointi koulutuspaikoissa edistäisi työvoiman saatavuutta alueellisesti, ja tukisi ajatusta koko Suomen asuttamisesta sekä elinvoimasta.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo alueiden erilaisilla osaamistarpeilla olevan osansa koulutuskeskustelussa. Korkeakoulut hakevat koulutusvastuita ja voivat ottaa asian huomioon, joten tämä ei ole ainoastaan poliittisen prosessin varassa.

27. Kainuun Keskustanuoret: Kainuuseen oma yliopisto

Kainuun Keskustanuoret vaatii, että mahdollinen tuleva yliopisto perustetaan Kainuuseen. Kainuun pitkät välimatkat ovat loistava mahdollisuus digitaalisia yhteyksiä hyödyntävälle yliopistolle, ja pohjaa sille antaa jo oma yliopistokeskus Kajaanissa.

Kainuusta katsottuna yliopistot sijaitsevat kaukana, joten olisi myös alueellisen tasa-arvon näkökulmasta oikeus ja kohtuus, että Kainuu saa oman yliopistonsa. Yliopisto Kainuussa olisi myös aluepoliittisesti tärkeä. Tällä hetkellä vain 3 % muualla yliopistoissa opiskelevista palaa takaisin maakuntaan. Vertailun vuoksi Kainuussa ammattikorkeakoulun käynneistä kuitenkin noin 50–60 % jää työskentelemään alueelle. Kainuuseen tarvitaan korkeasti koulutettuja ihmisiä töihin, joista on tällä hetkellä huutava pula.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että uusien yliopistojen perustaminen on todella mittava ja kallis hanke. Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa jatkossakin laadukasta opetusta. Yhdymme ajatukseen siitä että korkeakouluopiskelun on oltava mahdollista koko maassa.

Keskustanuoret muistuttaa myös, että Kainuussa on nykyisellään yliopistotoimintaa, esimerkiksi Kajaanin yliopistokeskuksella. Tämä ei tietenkään korvaa täysin omaa yliopistoa, mutta mahdollistaa yliopistotasaisen opiskelun.

Jatkossa yliopistokoulutuksessa olisi tarjottava aidosti mahdollisuus suorittaa opintoja myös monimuotoisesti ja etänä. Tällöin opiskelu olisi mahdollista ajasta, paikasta ja elämäntilanteesta riippumatta. Tämä helpottaisi myös opiskelua harvaan asutuilla alueilla.

28. Kainuun Keskustanuoret: Yksinasuvien asiat keskiöön!

Suomalaisessa yhteiskunnassa lähes neljäsosa ihmisistä asuu yhden hengen talouksissa, ja yksinasuvien määrä kasvaa jatkuvasti.

Yksinasuvat muun muassa joutuvat asumaan kalliimmin, saavat kotitalousvähennyistä vain yhdelle hengelle, eivätkä pysty hyötymään työasuntovähennyksestä - toisin kuin perheelliset. Ruokakustannuksetkin ovat suuremmat, sillä pienemmät elintarvikepakkaukset maksavat usein kilohinnaltaan enemmän kuin ns. ”perhepakkaukset”.

Vaikka yksin asuminen ja yksinäisyys ovat eri asioita, on totta, että yksineläjien yksinäisyys on yleisempää kuin perheellisillä tai parisuhteessa elävillä. Tämän vuoksi yksinasuvien syrjäytymisriskikin on huomattavasti suurempi.

Kainuun Keskustanuorten mielestä on aika nostaa yksinasuvien asiat keskiöön. Myös yksinasuva on perhe, ja tämä tulee ottaa aina huomioon tasa-arvoisessa perhepoliittisessa keskustelussa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuorten linjaus on että yksin elävät nähdään yhtä lailla osaksi perhepoliittista keskustelua. Keskustanuoret pitää erittäin tärkeänä että myös yksinasuvien näkökulmat huomioidaan poliittisessa päätöksenteossa ja heidän asiaansa pidetään esillä.

29. Helsingin Keskustanuoret: Vainotuille opiskelijoille turvaa, tukea ja opiskelupaikka Suomesta Students at Risk -ohjelman kautta

Maailma on ollut viime aikoina hyvin sekasortoisessa tilassa, mutta vuosikymmenestä ja vuodesta toiseen eri maissa opiskelijoita pidetään tai vainotaan heidän poliittisen aktivisminsa vuoksi.

Opiskelijat ovat saattaneet olla mukana opiskelijaliikkeessä, ay-toiminnassa tai vaikkapa erilaisissa poliittisissa mielenosoituksissa. Kenenkään ei pitäisi joutua lopettamaan tai keskeyttämään opintoja vainon takia.

Helsingin Keskustanuoret esittävät Suomeen Students at Risk -ohjelmaa, joka saattaisi yhteen järjestöjen tuella vainottuja opiskelijoita ja korkeakouluja. Ohjelma on jo käytössä mm. Norjassa.

Ohjelma tarjoaisi akateemiset edellytykset täyttävälle opiskelijalle stipendin, joka kattaisi opiskelun ja asumisen kuluja. Ohjelma antaisi mahdollisuuden jatkaa opintoja ja tukea ihmisoikeuksien toteutumista. Myös suomalainen elinkeinoelämä hyötyisi tästä, kun yritykset saisivat osaavia työntekijöitä.

Helsingin Keskustanuoret esittävät, että ohjelma käynnistetään mahdollisimman pian, koska esimerkiksi Venäjällä mielenosoittaminen sotaa vastaan voi laittaa monet opiskelijat vaaraan heikentyneen sananvapaustilanteen vuoksi.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa Student at risk -ohjelman käynnistämistä Suomessa. Ohjelma on käynnissä jo esimerkiksi Norjassa.

30. Satakunnan Keskustanuoret: Ei varoitusmerkeille!

Hallitus esittää varoitusmerkkien käyttöä lihoamista aiheuttavien elintarviketuotteiden pakkauksiin. Varoitusmerkit saattavat aiheuttaa ahdistusta ja tietynlaisten tuotteiden turhaa välttelyä. Mikään yksittäinen tuote ei aiheuta lihomista. Mielenterveyshäiriöt, kuten syömishäiriöt, lisääntyvät huolestuttavaa vauhtia etenkin nyt pandemia-aikana nuorten keskuudessa. Syömishäiriö vaatii usein pitkiä hoitjaksoja sekä somaattisella- että psykiatrisella osastolla, joka on huomattavasti kalliimpaa kuin lihavuuden hoito. Tällaiset näkyvät pakkausmerkinnät lisäävät turhaan ei-toivottua syömishäiriökäyttäytymistä. Tiedon lisäämisellä tarrojen tarpeellisuutta ei voida perustella, sillä suomalaisille kyllä opetetaan

peruskoulusta lähtien mikä on terveellistä ja mikä ei. Tiedonsaanti on myös helppoa ja sitä on tarjolla monista lähteistä. Turhan pelottelun sijaan olisi järkevämpää rajoittaa esimerkiksi karkkien paljousalennuksia, sekä miettiä miksi karkkien pitää olla kassoilla houkuttelemassa ja aiheuttamassa ylimääräisiä heräteostoksia

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee terveiden elämäntapojen sekä liikuntaharrastusten tukemisen ensisijaisena keinona puuttua tähän ongelmaan. Korostamme koulujen ja vanhempien roolia nuorten tottumusten sekä elämäntapojen ohjaamisessa. Emme usko pelottelun olevan tehokas keino, vaan näemme sen uhkana joka kasvattaa syömishäiriökäyttäytymisen riskiä.

31. Satakunnan Keskustanuoret: Käyttökelpoiset turvetuotantokoneet huoltovarmuuskeskukselle.

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut turvetuotannon nopeasta alasajosta kärsiville yrityksille kansallisen tukimallin, jossa tukimuotona ovat turvekoneiden romutustuki sekä yrityksen kehittämisavustus turvetuotannosta luopuvan yrityksen uuden liiketoiminnan kehittämiseen. Romutustukeen on varattu 20 miljoonaa euroa vuoden 2023 loppuun asti. Haku on käynnistynyt tämän vuoden alkupuolella. Tuen saamiseksi turvetuotantokoneen tulee olla toimintakykyinen, joka on aiheuttanut sen, että täysin käyttökelpoisia, ja joissakin tapauksissa lähes uusia, turvetuotantokoneita menee romutukseen. Alkuperäinen ajatus tuen taustalla on hyvä, mutta käytännön toteutus ei mene aivan nappiin. Maailmanpoliittinen tilanne on lisäksi nostanut keskustelua ja huolta Suomen huoltovarmuudesta energiantuotannossa. Satakunnan Keskustanuoret esittävätkin, että romutustukeen varatulla 20:llä miljoonalla työ- ja elinkeinoministeriö ostaisi hyvässä kunnossa olevat turvetuotantokoneet huoltovarmuuskeskukselle varmistaakseen Suomen huoltovarmuuden energiantuotannossa. Turpeeseen on voitava turvautua äärimmäisissä energiakriiseissä sen suurista päästöistä huolimatta.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattavat romutustuen poistamista ja varojen käyttämistä turvetuotantokoneiden lunastamiseen huoltovarmuuskeskukselle tai vaihtoehtoisesti säilytystuen tarjoamista halukkaille nykyisille tuottajille. Energiapoliittisessa ohjelmassa mainitaan, että: ”Äärimmäisissä energiakriiseissä on kuitenkin voitava turvautua turpeeseen ja tuotannon uudelleen käynnistämiseen” Maailmantilanteen muuttuessa viime aikoina nopeasti, koneiden on mielestämme oltava mahdollisimman nopeasti tuottajien saatavilla. Tästä syystä kaikkien koneiden lunastaminen HVK:lle ei ole perusteltua. Mahdollisuus koneiden luovuttamiselle on kuitenkin oltava, jos tuottaja on esimerkiksi eläköitymässä eikä jatkajaa löydy.

32. Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret: Mielenterveystarkastus perinteisen terveystarkastuksen rinnalle.

Keski-Pohjanmaan Keskustanuoret esittää, että Valtioneuvoston asetukseen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta tehdään lisäys, jossa jokaiselle nuorelle 6.luokasta 9.luokkaan tehtäisiin ”mielenterveystarkastus” perinteisen terveystarkastuksen lisäksi. Aloitteen taustalla on huoli suomalaisten nuorten psyykkisestä ja sosiaalisesta jaksamisesta sekä mielenterveyden tilasta.

Aloitteen idea on sama, kuin normaalissa terveystarkastuksessa, mutta mielenterveyden ammattilaisen toteuttamana. Tarkastuksen tavoitteena olisi tulkita ja analysoida yksilöllisesti nuoren psyykkistä ja sosiaalista terveyttä, ja tarvittaessa jatkaa keskusteluja tai saattaa muun avun piiriin. Vaikka kouluterveydenhoitajilla onkin yleensä pätevyys ja velvollisuus saavuttaa tietoisuus kunkin nuoren psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tasosta, on päivänselvää, että mielenterveyteen erikoistuneella ammattilaisella on siihen paremmat valmiudet. Tarkastuksen voisi toteuttaa esimerkiksi koulupsykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja, tai muu mielenterveyden ammattilainen.

Jokainen oppilas ansaitsee turvallisen ja mielekkään nuoruuden ilman mielenterveyden haasteita. Kouluissa on vaihtelevasti toimiva oppilashuolto, joka tekee tärkeää työtä. Mutta oppilashuoltoa olisi syytä kehittää suuntaan, jossa jokainen oppilas saisi ”sääntömääräisesti” yksilöllisen kohtaamisen mielenterveyden ammattilaisen kanssa. Kun oppilashuollossa olisi valmiina käytäntö, jossa jokainen nuori kävisi mielenterveystarkastuksessa, saadaan paremmin avun piiriin ne nuoret, jotka eivät jostain syystä kykene, halua tai uskalla hakeutua koulupsykologin/muun oppilashuollon avun piiriin oma-aloitteisesti. Lisäksi toimintamallin avulla voitaisiin saavuttaa hyvissä ajoin alkavat mielenterveyden haasteet ja häiriöt, sekä huomioida nuoren mahdollinen tarve purkaa tuntojaan luotettavalle aikuiselle. Aloitteessa esitetty käytäntö olisi todellista matalan kynnyksen avun tarjontaa nuorille, ja sillä olisi sekä ennaltaehkäisevä, että jo alkaneita haasteita/ongelmia hoitava vaikutus.

Lisähuomioita:

- Vuodesta 2023 oppilashuollosta vastaavat hyvinvointialueet oppilas- ja opiskelijahuoltolain antamissa raameissa

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131287>

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa ideaa jokaista nuorta koskevasta mielenterveystarkastuksesta, näin saisimme häivytettyä mielenterveyden häiriöihin liittyvän stigmaa. Tunnustamme kuitenkin tilanteen vaikeuden, sillä jo nyt alan ammattilaisista on valtakunnallinen pula. Resursseja tarvitaan huomattavasti lisää eikä tämä saa olla pois nykyisestä oppilas- ja opiskelijahuollosta. Keskustanuoret vaatii hallitusta tuomaan terapiatakuun Eduskunnan käsiteltäväksi.

33. Lapin Keskustanuoret: Polttoaineverotukseen alueellinen porrastus

Auto on pitkien matkojen Suomessa tärkein yksittäinen liikkumisväline, mutta todellinen tarve vaihtelee pohjoisen ja etelän välillä paljon. Esimerkiksi Helsingissä on Suomen tehokkain joukkoliikenne, josta voidaan Sodankylässä vain haaveilla. Pohjoisessa, missä välimatkat eri kaupunkien ja mahdollisten työpaikkojen välillä ovat yleensä suurempia kuin eteläisessä Suomessa ja siksi autot tarvitsevat enemmän polttoainetta. Myös polttoaineen kuljetus pohjoiseen on kalliimpaa kuin etelään.

Lapin Keskustanuoret ehdottaa polttoaineverotuksen porrastamista alueittain, mikä vaatii päätöksiä myös EU-tasolla direktiivin muuttamisen vuoksi. Alueellinen rajoitus voisi perustua EU:n NUTS-aluejakoon.

Verotuksesta ja sitä myöten teiden kunnosta huolehtiminen voitaisiin viime kädessä siirtää jopa aluevaltuustotasolle ja antaa näin mahdollisuuksia kehittää omaa aluettaan ja kilpailla toisten alueiden kanssa.

Tehtävien siirtyminen ja veron porrastus antaisi paitsi alueille lisää autonomiaa, myös helpottaisi ihmisten liikkumista huomattavasti. Samalla alueet voisivat panostaa tieverkoston kehittämiseen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee polttoaineverotuksen alueellisen porrastamisen erinomaisena keinona lisätä harvaan asuttujen seutujen ja pitkien välimatkojen paikkakuntien vetovoimaisuutta. Keskustanuoret painottaa, että polttoaineen hinnan ei tulisi enää korottua polttoaineen verotuksen porrastamisen myötä missään päin Suomea.

34. Lapin Keskustanuoret: On tullut aika liittyä Natoon

Vaadimme Suomen liittymistä Natoon.

Nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa katsomme aiheelliseksi Nato-jäsenyyden hakemisen seuraavista kolmesta syystä:

1. Kansalaisaloitteiden, mielipidetiedusteluiden perusteella kansan ja Keskustan kentän yleinen ilmapiiri on selkeästi Nato-myönteinen.
2. Euroopan turvallisuustilanteen muuttuessa on perusteltua hakea Nato-jäsenyyttä Pohjois-Euroopan turvallisuuden ja rauhan ylläpitämiseksi.
3. Suomi voi uskottavasti osoittaa tukensa Ukrainalle vain liittymällä Natoon.

Näistä kolmesta syystä Lapin Keskustanuoret esittää puoluekokoukselle Suomen kansan tahdon sekä turvallisuuspoliittisen tilanteen huomioimista koskien Suomen Nato-jäsenyyttä.

Valtionhallinnon päätös ei saa riippua ulkomaisesta painostuksesta vaan painostus on tulkittava merkiksi jäsenyyden tarpeellisuudesta.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen

Suomen Keskustanuoret kannattaa Suomen Nato-jäsenyyttä.

Keskustanuorten mielestä Suomi voi antaa ja osoittaa tukensa Ukrainalle muullakin tavoin, kuin Nato-jäsenyydellä. Tällaisia ovat esimerkiksi ase- ja materiaaliavut.

Keskustanuorten kannasta Nato-jäsenyyteen voi lukea aloitteesta 13.

35. Lapin Keskustanuoret: Biokaasun polttoainevero pois

Suomen pyrkiessä kohti hiilineutraalia liikennettä, tulisi käyttää enemmän porkkanaa, kuin keppiä. Jos Suomi haluaa vähentää liikenteen päästöjä, tulisi meidän poistaa verot ympäristöystävällisiltä polttoaineilta, jotta niiden tuottaminen ja myyminen olisi kannattavaa. Tämä kannustaisi ihmisiä siirtymään pois vanhoista ajoneuvoista ja siirtymään uudempaan autokantaan ja näin loisi suurempaa kysyntää biopolttoaineille. Samoin vanhoja autoja kannustettaisiin konvertoimaan biokaasuautoiksi.

Niin kauan, kuin biopolttoaineiden ostaminen ei ole sen kannattavampaa kuin tavallisten polttoaineidenkaan, ei muutos tule tapahtumaan. Sähköautot eivät ole Suomen oloissa se yksiselitteinen vihreä ratkaisu, jota tarvitaan ympäristön pelastamiseksi. Polttomootoriautot tulevat olemaan pitkään Suomen yleisin kulkupeli, ja siksi meidän tulisi keskittyä siihen mitä menovettä moottori käyttää. Biokaasun polttaminen edistää ilmastonmuutoksen hidastumista.

Näiden syiden vuoksi biokaasuautoiluun liittyvät käyttö- ja polttoaineverot tulisi poistaa.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että biokaasun polttoaineveron poistaminen madaltaisi kynnystä biopolttoaineiden käyttämiseen ja kannustaisi autoilijoita ympäristöystävällisten valintojen tekemiseen.

36. Lapin Keskustanuoret: Polttoaineen bio-osat verottomiksi

Liikennepolttoaineiden biosekoitevelvoite ja tämän rohkea nostaminen edesauttavat Suomen ilmasto- ja omavaraisuustavoitteita. Kuitenkin, sekoitevelvoitteen lisääminen lisää bioainesosan korkean kysynnän vuoksi polttoaineiden hintoja huomattavasti. Jo nyt kasvanut raakaöljyn maailmanmarkkinahinta tuntuu pieni- ja keskituloisen kukkarolla. Pieni- ja keskituloisille auton käyttö on usein kuitenkin välttämätöntä tulonhankkimis- ja elämistarkoituksiin.

Esitämme, että polttoaineiden bio-osat poistetaan polttoaineeverosta, tai vähintäänkin verotusta lasketaan huomattavasti. Tämä a) laskee biopolttoaineiden hintoja, b) tasaa bio-

osien kysynnästä johtuvia hintapiikkejä kuluttajalle ja c) kannustaa lisäämään sekoitevelvoitetta vapaaehtoisesti entisestään.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa kestävien ja eettisten biosekoitteiden käyttöä, joka onnistuu parhaiten verotusta keventämällä, ei pakottamalla. Tämä ei saa johtaa esimerkiksi palmuöljyn käyttöön biopolttoaineena.

37. Lapin Keskustanuoret: Kaasukonversiotukea kasvatettava

Ilmastonmuutosta vastaan taisteltaessa merkittävä huomion kohde on autoilu ja sen päästöt. Yleisesti on hyväksytty se tosiasia, että autoilun päästöjä on saatava matalammiksi, mutta keinoista on erimielisyyttä. Suosituin keino tuntuu tällä hetkellä olevan autokannan muuttaminen sähköautopainotteiseksi. Tosiasia on kuitenkin se, että sähköautoilu ei ole Suomen oloissa aina ihanteellinen vaihtoehto. Pitkähköt latausajat ja talviolosuhteissa lyhenevä toimintasäde tekevät sähköautoilusta haasteellista varsinkin pitkien etäisyyksien seuduilla.

Ratkaisu tähän ongelmaan voisi löytyä kaasuautoilusta. Biokaasulla ajaminen vähentää auton CO₂-päästöjä noin 85% verrattuna bensiiniin. Päästövähennys on siis samaa luokkaa kuin tuuli- tai aurinkosähköllä ajaessa. Maakaasulla vastaava vähennys on 25%. Ympäristöystävällisyydessä kaasuautot siis pääsevät sähköautojen rinnalle, mutta käyttömukavuudessa ne menevät jopa ohi. Kaasuautojen pitkä toimintasäde, lyhyt tankkaus aika ja erinomaiset kylmäkäyttöominaisuudet tekevät niistä Suomen oloissa huomattavasti sähköautoja helpomman ajettavan.

Eduistaan huolimatta kaasuautojen määrä ei kuitenkaan ole kehittynyt Suomessa haluttua tahtia. Uusien rekisteröityjen kaasuautojen määrä on ollut laskussa kahden vuoden ajan, ja käytettyjen kaasuautojen maahantuonti on niinkään vähentynyt. Kaasuautojen määrän kasvu tulee saada nopeammaksi.

Lapin Keskustanuoret esittävät korjaavana toimenpiteenä autojen kaasukonversiotuen nostoa. Koska uuden kaasuauton ostaminen ei ole monellekaan mahdollista, on bensiiniauton muuttaminen kaasulla kulkevaksi helpoin vaihtoehto aloittaa kaasuautoilu. Tällä hetkellä Traficom myöntää kaasukonversion teettämiseen 1000 euron tuen. Kaiken kaikkiaan konversio kustantaa 3000-5000 euroa. Kaasukonversiotukea nostamalla saataisiin nykyistä useampi autoilija siirtymään ympäristöystävällisen vaihtoehdon käyttäjiksi.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee biokaasun käytön lisäämisen liikennekäytössä erittäin tärkeänä. 1000€ on kuitenkin jo merkittävä osa konversion kustannuksista, eikä aloitteessa oteta kantaa siihen, kuinka paljon tukea tulisi nostaa. Biokaasun käyttämisestä saavat säästöt ovat jo nyt merkittäviä kuluttajalle verrattuna fossiilisen polttoaineen käyttöön, joten mielestämme lisäkannusteita ei tällä hetkellä ole tarpeen rakentaa.

38. Lapin Keskustanuoret: Sähkövero porrastettava asuinpaikan mukaan

Sähkö on välttämätöntä jokaiselle suomalaiselle. Se kuitenkin aiheuttaa suuria kustannuksia varsinkin harvaan asuttujen alueiden asukkaille siirtohintojen kautta. Tämä haittaa myös maataloutta, jonka sähkönkulutus on suuri ja joka on Suomelle välttämätöntä niin työllisyyden, alueiden elinvoiman kuin omavaraisuuden vuoksi. Harvaan asutussa pohjoisessa ilmasto on kylmempää ja lämmityskustannukset korkeammat kuin eteläisessä väkirikkaassa Suomessa. Esimerkiksi Inarissa tai Pihlajavälikällä sähköverkkoa on suhteessa paljon enemmän henkilöä kohden kuin vaikkapa Tampereella tai Turussa. Tämä johtaa jo ennestään suurten sähkön siirtohintojen kasvamiseen näillä alueilla. Tähän ratkaisuna esitämme alueellisen tasa-arvon tukemiseksi sähköveron porrastamista alueellisesti siten, että sähkön hinta porrastuisi asuinpaikan mukaan.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Sähkövero koskee ensisijaisesti sähköntuottajia ja verkonhaltijoita. Aloitteessa ei oteta kantaa siihen, kuinka porrastaminen tulisi tehdä. Sähköveron porrastaminen ei myöskään takaisi oikeudenmukaisempia hintoja, ellei siirtohinnoille ja sähköenergialle itsessään asetettaisi kattohintoja. Aloitteessa huomioitu maatalouden asema on jo parantunut, maatalouden siirryttyä vuoden 2021 alemman sähköverotuksen luokkaan.

39. Lapin Keskustanuoret: Fortumille ydinvoimalupa

Suomi on energiataloudellisesti riippuvainen fossiilisista polttoaineista ja ulkomaalaisesta sähköenergiasta, josta iso osa tulee Venäjältä. Myös niin liikenteen sähköistyminen kuin kasvava vetytalous tarvitsevat lisää sähköä. Venäjän aloittamat sotatoimet Ukrainassa ovat aiheuttaneet sen, että Hanhikivi 1 voimalaitos ei välttämättä saa rakennuslupaa nykyisellä omistuspohjalla. Suomen valtion tulee antaa Fortumille ydinvoimalupa, jotta yhtiö pystyy korvaamaan Loviisan voimalaitokset ennen näiden eliniän päättymistä. On myös löydettävä keino, millä Hanhikivi 1 voimalaitos saadaan rakennettua ilman merkittävää ulkomaalaista, tai Suomen turvallisuustilannetta heikentävää pääomaa.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret katsoo, että energiaomavaraisuus on tärkeää, mutta emme voi sitoutua yhden yrityksen ydinvoimalupiin. Fortumin toiminta Venäjällä ennen Putinin hyökkäyssotaa on ollut epäilyttävää, eikä ajatusta nimenomaan Fortumille sallittavasta ydinvoimasta tulisi kannattaa. Ydinvoima on tarpeellinen lisä etenkin murrosvaiheen energiamuotona, joten sen määrä Suomessa tulee lisätä.

40. Lapin Keskustanuoret: Pienydinvoimalat tuotantoon

Pienydinvoimaloiden tulisi korvata suurin osa kaukolämmön tuotannon fossiilisista polttoaineista. Ydinreaktorit kehittyvät jatkuvasti, ja ydinvoima on paitsi tehokkain, myös ympäristöystävällisin keino tuottaa energiaa. Rakentamalla pienydinvoimaloiden verkoston Suomeen, parannettaisiin paitsi energiaomavaraisuuttamme, vähennettäisiin myös päästöjä. Pienydinvoimaloiden avulla voitaisiin myös edistää vedyn käyttöä energian lähteenä. Energiaomavaraisuus on myös kansallista turvallisuutta lisäävä tekijä.

Pienten sarjatuotantona rakennettavien voimaloiden etuna on suuria laitoksia nopeampi rakentaminen. Se tarkoittaa, että tuottoakin tulee nopeammin.

SMR-voimalat poikkeavat nykyisistä suurista ydinvoimaloista kahdella ratkaisevalla tavalla. Kannatamme kokoluokkaa, joka on niin pieni, että suuren ydinonnettomuuden riski, on olematon, mutta saatava sähkö- ja lämpöteho ylittää suurimman osan kivihiihivoimaloista. Kun esimerkiksi Olkiluodon 3-reaktori on sähköteholtaan 1 600 megawattia, on pienvoimaloiden teho korkeintaan 300 megawattia.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa lainsäädännön muuttamista sellaiseksi, että se sallisi tällaiset pienydinvoimalat myös asutuksen lähelle. Vielä isompi ongelma saattaa kuitenkin olla ihmisten asenne ja mielipiteet, jotka saattavat torpata monet pienydinvoimaloiden sijoitukset. Pienydinvoimaloita tutkitaan ja suunnitellaan aktiivisesti sekä kotimaassa että ulkomailla, joten parasta mitä tällä hetkellä voimme tehdä on lainsäädännön valmistelu sekä informaatiovaikuttaminen.

41. Lapin Keskustanuoret: Uudet 130 ja 110 km/h nopeusrajoitukset Suomeen

Tiestön ja autojen turvallisuuden parannuttua esitämme, että riista-aidoitetuilla vastakkaiset ajoradat erottavilla teillä otettaisiin käyttöön uusi maksiminopeusrajoitukset 110 km/h Ruotsin mallin mukaisesti. Moottoritietasoisille teille maksiminopeudeksi tulisi yhtä lailla 130 km/h eurooppalaisen standardin mukaisesti. Nykyiset 100 ja 120km/h nopeusrajoitukset säilyisivät olemassa sellaisilla teillä, joilla nopeuden nostamisen edellytysten ei katsota täytyvän.

Nopeusrajoitusten nosto lyhentäisi matka-aikoja ja edesauttaisi elinkeinoelämän kehittymistä ympäri Suomen. Suomen tehdessä vihreää siirtymää ja liikennepolttoaineiden muuttuessa hiilivapaiksi, ei nopeusrajoitusten nosto nostaisi tieliikenteen päästöjä pitkällä aikavälillä lainkaan.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret toteaa, että nykyisten nopeusrajoitusten nostaminen ei ole riittävän perusteltua. Nopeuksien kasvaessa, myös odottamattomien tilanteiden sekä onnettomuuksien riskit kasvavat huomattavasti autoliikenteessä. Nopeusrajoitusten

kasvattaminen 10 km/h ei myöskään merkittävästi nopeuttaisi suomalaisten työmatkoja ja näin vaikutukset elinkeinoelämäänkin olisivat melko vähäisiä.

42. Lapin Keskustanuoret: Pienvesivoimaloista luovuttava vaelluskalavesistöissä

Keskustan tulee kiirehtiä pienvesivoimaloista luopumista. Suomen hieman yli kahdesta sadasta vesivoimalasta reilu 150 kappaletta on alle viiden megawatin laitoksia. Pienillä voimaloilla on padottu kymmeniä jokia, mutta niiden osuus Suomen vesivoimatuotannosta on vain viisi prosenttia.

Useat pienvoimaloiden patoamista joista ovat meritaimen- tai lohijokia. Uhanalaiset lohikannat tarvitsisivat näitä jokia lisääntymistä varten. WWF:n teettämän kyselytutkimuksen mukaan enemmistö suomalaisista kannattaa pienten vesivoimaloiden purkamista.

Miltei kaksi kolmasosaa pienvoimalaitoksista on alle megawatin voimaloita. Pelkästään näiden jokien vapauttaminen vapauttaisi kymmenisen jokea vaelluskalojen käyttöön. Kaikkein pienimmistä voimaloista luopuminen ei näkyisi Suomen sähkömarkkinoilla käytännössä mitenkään.

Suomen valtio on edistänyt asiaa sopimalla voimalaitosten purkamisesta viimeksi Inarijärven ja Laatokan sivujoissa. Lunastamalla voimalaitokset pois ja purkamalla ne vahvistuvat luonnolliset kalakannat.

Keskustan tulee vaatia tuntuvaa valtionrahoitusta pienvesivoimalaitosten lunastamiseen, purkamiseen ja koskien ennallistamiseen.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret kantaa huolensa uhanalaisten kalalajien tulevaisuudesta ympäristössä, joka ei mahdollista lajeille lajinomaista käyttäytymistä. Tunnistamme lisäksi, että kalakannoilla ei ole vaikutusta pelkästään elonkirjoon, vaan ne ovat merkittävä osa jokiseutujen paikallista kulttuuriperimää ja merkittävä alueellinen vetovoimatekijä, mikäli kalakanta onnistutaan palauttamaan entiseen loistonsa. Ensisijaisena pyrkimyksenä tulee olla voimalaitoksia pyörittävien yhtiöiden vastuuttaminen luontaisten kulku-urien luomiseen ja alueiden entisöimiseen. Pienempien voimaloiden osalta kyseeseen tulee myös lunastukset, purkaminen ja ennallistamistyö valtionrahoitteisesti.

43. Lapin Keskustanuoret: Pääomatulot verovapaiksi 5000 euroon saakka

Suomi jää kansalaisten keskimääräisellä varallisuudella jälkeen Ruotsista, ja ero kasvaa vuosi vuodelta. Syynä tähän on, että kansalaisia ei kannusteta vaurastumaan. Jo pienimuotoinen sijoittamistoiminta jokaisella työssäkäyvällä suomalaisella kasvattaisi suomalaista varallisuutta isossa mittakaavassa, ja vastaisi uhkaan mahdollisesta tulevasta

eläkevarantojen riittämättömyydestä. Myös suomalaista pääomaa tarvitaan, jotta suomalaiset yritykset voivat laajentua ja työllistää enemmän suomalaisia.

Tällä hetkellä alle 1000 euron vuotuisista arvopaperien myynneistä ei peritä veroa. Koska raja koskee myynnejä, eikä tuottoja, ei tämä kannusta ketään sijoittamaan. Pääomatuloista peritään 30 prosentin vero 30 000 euroon saakka, ja tämän ylittävältä osalta 34 %.

Säästämisen kannusteeksi pieni- ja keskituloisille ihmisille tulisi luoda mahdollisuus tienata pääomatuloja vähäisiä määriä verovapaasti. Tämä loisi myös progressiota verotukseen, sillä pääomatulojen todellinen verotus kasvaisi tulojen kasvaessa. Pääomatulojen verovapaiden osuuksien prosentuaaliset määrät säädettäisiin sillä tavalla, että listaamattomien yhtiöiden ja pörssi-yhtiöiden osinkoja nostettaessa todellinen veroaste ei kovin muuttuisi.

Kannustinvaikutus osuisi juuri pieni- ja keskituloisiin, jotka voisivat tienata pääomatuloja verovapaasti, ja sijoittaa esimerkiksi saadut osingot ja muut voitot uudelleen. Parempi reaali-tuotto sijoitukselle toimisi oivana kannusteena sijoitustoiminnan aloittamiselle, mikä lopulta johtaisi siihen, että sijoitusvarallisuus kasvaisi, ja loppujen lopuksi pääomatulojen ja niistä maksettavien verojen määrä kasvaisi pitkällä aikavälillä.

Valtuuskunta yhtyy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee, että sijoittamisen aloittaminen tulisi tehdä mahdollisimman helpoksi. Yksilön vaurastuminen pitää talouden rattaat pyörimässä. Alle 5000 euron pääomatulojen asettaminen verovapaaksi mahdollistaisi yksilön varallisuuden kasvattamisen ja kynnyksen sijoittamisen aloittamiseen madaltuisi.

44. Lapin Keskustanuoret: Jokaiselle syntyvälle suomalaiselle eläkesäästötili

Suomen valtion tulisi perustaa jokaiselle syntyvälle lapselle osakesäästötilin kaltainen eläkesäästötili. Eläkesäästötilin varat sijoitettaisiin hajautetusti pörssiosakkeisiin. Eläkesäästötilit toimisivat indeksirahastoperiaatteella ja sijoittaisivat joko suoraan indeksirahastoihin, taikka seuraisivat suomalaisten eläkeyhtiöiden osakesijoituksia markkinoilla indeksirahaston tavoin.

Eläkesäästötilin saldoa saisi alkaa käyttää yleisestä eläkeiästä alkaen ja nostoaikataulun saisi päättää tietyissä rajoissa itse. Jokainen suomalainen saisi seurata eläkesäästötilin kehitystä reaaliajassa, ja tehdä tarpeen vaatiessa lisäsijoituksia tilille. Tehdyt lisäsijoitukset saisi nostaa tarpeen ilmetessä pois tililtä.

Oman eläkesäästötilin seuraaminen kasvattaisi kansalaisten sijoittamis- ja vaurastumisintoa. Positiivinen puoli olisi myös se, että optimaalisessa tilanteessa historiallisella Helsingin pörssin tuotolla, olisi esimerkiksi valtion maksama 5 000 euron alkupääoma ehtinyt kasvaa 70 ikävuoteen mennessä jopa miljoonaan euroon.

Eläkesäästötili toisi pitkällä tähtäimellä myös valtion kassaan säästöjä, sillä tililtä nostot voisivat vähentää kansan- ja takuueläkkeen määrää. Henkilön kuollessa eläkesäästötilin

varoja perintöverotettaisiin esimerkiksi sillä prosentilla, millä se olisi vähentänyt kansan- ja takuueläkkeen määrää nostettaessa eliniän odotteen mukaisesti.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret näkee eläkesäästötilin haasteena sen, että rahat voisi nostaa pois tililtä jo ennen eläkeikää. Keskustanuoret kannattaa kuitenkin suomalaisten yksilöiden, perheiden ja kotitalouksien kannustamista säästämiseen ja sijoittamiseen. Keskustanuoret pitää tärkeänä, että mallia kehitettäessä huomioidaan ihmisten erilaiset tilanteet.

45. Lapin Keskustanuoret: Osakesäästötiliä ja sen käsitettä laajennettava

Osakesäästötilille saa tallettaa varoja tällä hetkellä siihen saakka, kunnes tilin saldo ylittää 50 000 euroa. Tilillä saa sijoittaa ainoastaan pörssiosakkeisiin. Sijoituksen kattoraja tulisi nostaa 100 000 euroon ja osakesäästötilille tulisi voida hankkia myös rahastoja ja muita tavanomaisia sijoitusinstrumentteja. Myös arvo-osuustilin osakkeiden suora siirtäminen osakesäästötilille tulisi sallia niin, että siirron yhteydessä perittäisiin esimerkiksi puolet arvo-osuustilin laskennallisesta myyntivoiton verosta.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattaa osakesäästötilin ylärajan nostamista kunnianhimoisesti aina 150 000 euroon asti. Keskustanuoret kannattaa erilaisten rahastojen, kuten ETF-, indeksi- ja aktiivirahastojen, lisäämistä osakesäästötilin valikoimaan. Keskustanuoret tunnistaa aloitteessa mainitun ongelman ja näkee, että osakkeiden siirtäminen arvo-osuustililtä osakesäästötilille tulisi tehdä mahdolliseksi.

46. Lapin Keskustanuoret: Verottomat osingot julki

Kansallisena veropäivänä julkistetaan yli sata tuhatta euroa tienanneiden suomalaisten tulot. Pääomatulojen osalta tulot eivät vastaa todellisuutta, mikäli henkilön tulot koostuvat osittain verovapaista osingoista. Näiden osalta vain verotettava osuus näkyy henkilön pääomatulona, nollaverolla nostettava osuus puolestaan ei näy tuloissa. Esimerkiksi mikäli henkilö saa 100 000 euroa osinkotuloja ja tämä on alle 8 prosenttia yhtiön nettovarallisuudesta, pääomatuloina henkilöllä näkyy vain 25 000 euroa. Esitämme, että henkilön tulotiedoilla esitettäisiin myös verovapaat osingot. Näin tulotietoja olisi yksinkertaisempi vertailla ja ne näyttäisivät henkilöiden todelliset tulot.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Kansallisena veropäivänä julkistetaan päivän nimen mukaisesti verotettavat tulot. Keskustanuoret ei näe verottomien osinkojen julkituomista tarpeellisena tai ketään hyödyttävänä. Keskustanuoret ymmärtää tahtotilan läpinäkyvyyteen. Nykyinen veropäivä on kuitenkin aikansa elänyt ja nykyisen veropäivän tarpeellisuutta tulisikin tarkastella.

47. Lapin Keskustanuoret: Voimalaitosten kiinteistöveron maksimikerrointa nostettava

Suomeen on investoitu maailmansodan jälkeen suuri määrä vesivoimaa, ja tällä hetkellä maassa on tuulivoiman investointibuumi. Voimalaitokset toivotetaan toisaalla tervetulleiksi, toisaalla niitä vastustetaan. Yleinen kiinteistöveroprosentti on tällä hetkellä 0,93 - 2,00. Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti on tänä päivänä enintään 3,10. Kunnille tulisi antaa mahdollisuus nostaa voimalaitosten kiinteistöveron maksimimäärää viiteen prosenttiin. Prosenttiyksikön alennus kiinteistöveroon tulisi automaattisesti niille vesivoimaloille, joiden kalatiet päästävät vähintään 90 % tai muun määrätyn prosentin vaelluskaloista ohitseeseen kalaportaille tai muilla ohituskeinoilla. Tuulivoimaloista alennuksen saisivat voimalat, joille on asetettu vakuustalletuksena voimalaitoksen purkamiskustannuksia vastaava rahamäärä.

Valtuuskunta ei yhdy aloitteeseen.

Keskustanuoret kannattavat hillittyä voimalaitosten verotuksellista ohjausta, mutta eivät halua nostaa voimalaitosten kiinteistöveron maksimimäärää korkeammalle 5%:iin. Veroalennuksen myöntäminen vain vaelluskala tai tuulivoimala-perusteella jättää monia muita kestäviä voimalaitosmuotoja ulkopuolelleen.